

ULUSLARARASI SOSYAL ARAŞTIRMALAR DERĐİŐİ THE JOURNAL OF INTERNATIONAL SOCIAL RESEARCH

Cilt: 13 Sayı: 70 Nisan 2020 & Volume: 13 Issue: 70 April 2020
www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581
Doi Number: http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2020.4132

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN DÖNEM İÇERİSİNDE İLK KEZ UYGULANAN ARA TATİL UYGULAMASI HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

THE VIEWS OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS' ABOUT THE INTERVAL HOLIDAY IMPLEMENTATION IN TERM FOR THE FIRST TIME IMPLEMENTED

Gülizar BURÇ*
Akın KARAKUYU**

Öz

Bu çalışmanın amacı 2019-2020 eğitim öğretim yılında ilk defa uygulamaya konulan dönem içerisindeki ara tatile ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini çalışmaya gönüllü olarak katılan ve uygun örnekleme ile belirlenen 13 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacılar tarafından hazırlanmış dört sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış ve içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Verilen yanıtlar incelenerek, öğretmenlerin görüşlerinden kod ve temalar oluşturularak örnek alıntılar belirlenmiştir. Araştırmanın güvenilirliği için hesaplanan araştırmacılar arası görüş uyumu % 90,38 olarak bulunmuştur. Analiz sonuçlarına göre; dönem içi ara tatil uygulaması sınıf öğretmenleri ve ilkokul öğrencilerini olumlu yönde etkilemiş, eğitim - öğretim hizmetlerinde herhangi bir aksaklığa neden olmamıştır. Sınıf öğretmenlerine göre velilerin çoğunlukla çalışan anne - babalar olması nedeniyle uygulamadan olumsuz etkilendikleri söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Ara tatil, Sınıf öğretmeni.

Abstract

The aim of this study is to examine the opinions of the classroom teachers regarding the interval holiday within the period that was put into practice for the first time in the 2019-2020 academic year. Qualitative research method was used in the research. The sample of the research consists of 13 classroom teachers who participated in the study voluntarily and determined by appropriate sampling. Data of the research were collected by a semi-structured interview form prepared by the researchers and were analyzed by content analysis. The answers were examined, their answers were transformed into codes and themes, and sample sentences were given. The consensus among the researchers calculated for the reliability of the research was found to be 90.38%. According to the results of the analysis; interval holiday practice positively affected primary school teachers and primary school students, and did not cause any problems in education and training services. According to the primary school teachers, can be said that the parents were negatively affected by the practice because they were mostly working parents.

Keywords: Education, Interval Holiday, Primary School Teacher.

* Öğretmen, Hatay İl Milli Eğitim Müdürlüğü.

** Öğr. Gör., Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, karakuyuakin@gmail.com

1-GİRİŞ

Eğitim her bireyi ve toplumun her kesimini ilgilendirdiği için insanoğlunun varoluşundan bugüne önemli bir kavram olagelmıştır. Başaran (1994)'e göre eğitim insanoğlunda öğrenmenin ortaya çıkmasıyla başlayan ve yaşamı boyunca süregelen bir süreçtir. Bu süreçte planlı ve istendik bir şekilde meydana gelen öğrenmeler formal, plansız ve gelişigüzel meydana gelen öğrenmeler ise informal eğitim olarak değerlendirilir. Formal eğitim, amaçlı ve önceden hazırlanmış bir program çerçevesinde öğretmen tarafından planlanarak kontrollü biçimde yürütülen, sürecin belli aşamalarında ve sonunda değerlendirmeler yapılan eğitimidir (Fidan, 1997). Formal eğitim kapsamında düzenlenen hususlardan biride süreçte uygulanacak olan tatillerdir.

Türk Dil Kurumuna göre tatil, "eğlenmek, dinlenmek amacıyla çalışmadan geçirilen süre" şeklinde tanımlanmıştır (TDK, 2020). Tatil kısa bir ara olup zamanı boşa geçirmek değildir birey bu dönemde harcadığı enerjisini toplayıp kendini yenileyerek, sağlam, sağlıklı, neşeli ve dengeli bir kişiliğe kavuşacaktır. Tatil ayrıca öğrencilerin başarısını da olumlu yönde etkilemektedir (Tezcan, 1977).

Tatiller iyi değerlendirildiğinde hem öğrenci hem öğretmen ve hem de aileler için fırsata dönüşebilir. Öğrenme aileler ile öğrenciler arasında karşılıklı etkileşimsel bir süreçtir ve bu etkileşim en çok tatil dönemlerinde üst düzeye çıkar. Tatiller anne - babalara; çocuklarıyla kurduğu ilişkiyi geliştirme, onlarla daha fazla vakit geçirebilme ve hayatı çocukları üzerinden öğrenme imkânı sağlar (Eker, 2016). Öğrenme bireyin doğumundan ölümüne kadar devam eder bu nedenle tatil döneminde öğrenciler bilgisini artıracak öğrenim faaliyetlerine devam etmek durumundadır. Okul döneminde edinilen zihinsel yorgunluğun giderilmesi için dinlenme, eğlenme, spor, müzik, resim, halk oyunları, sinema ve tiyatro gibi etkinliklere katılma şansı sağlar. Ayrıca tatiller öğrencilere kendi yeteneklerini keşfetmek ve kişiliğini daha iyi tanıma şansı verir (Tezcan, 1977). Tatiller çocukların sanatsal, sportif ve kültürel faaliyetlere katılabilmesi açısından da önemlidir. Yeterli tatil süresinin olmaması öğrencilerin okul dışında gerçekleştirilen sportif ve kültürel faaliyetlere katılmalarını olumsuz yönde etkilemektedir (Burton, 2007). Öğrencilerin başarılı olmasında dışsal motivasyon araçlarının yanı sıra içsel motivasyonları da önemlidir. Kendi iç motivasyonunu sağlayarak kitap okuması, ödevlerini yapması ve düzenli ders çalışması tatil günleri için kendince uygulayabileceği program oluşturması ve bu sayede sorumluluk kazandırılarak tatil gibi boş zamanlarını daha verimli değerlendirebileceklerdir (Arı, 2005).

Tatil sürecinde aileler tarafından evde çocuklara uygun öğrenme ortamları oluşturmak özellikle öğrenmenin devam etmesi açısından önemlidir. Bu durum tatilleri daha verimli hale getirir ve öğrenme kaybını en aza indirir. Böyle bir ortamın oluşturulmasında ailenin sosyo-ekonomik düzeyi ve anne babanın eğitime bakış açısı önemli bir faktördür. Tezcan (1977) tatil dönemlerinde anne babalar için; çocukların kötü alışkanlıklar kazanmaması için boş bırakmayıp çok çeşitli faaliyetlere yönlendirerek kendisini tanınmasına fırsat verilmelidir. Faaliyetlerin çocukların ilgisi, yaşı, gereksinimleri, cinsiyeti, yetenekleri, bedensel ve ruhsal yapıları dikkate alınarak yönlendirilmesi gerektiği aksi takdirde ilgi duymayacaklarını mutlaka faaliyetlerin gönüllülük esasına dayalı olması gerektiğini zaten örgün eğitimden ayıran farkın bu olduğu tavsiyelerinde bulunmuştur.

Tatil uygulamasının iyi değerlendirilemediğinde ise ortaya çıkabilecek zararlarından bahseden çalışmalarda mevcuttur. Bu çalışmalar uzun tatil sürelerinin günümüzün rekabet koşulları altında eğitimden beklentileri karşılamadığı ve bu sürelerin sonunda öğrencilerin öğrenmelerini unuttuğu yönündedir. Yüzlerce yıl öncesinde dünyada tarım toplumu hakim iken artık günümüzde kent toplumuna geçilerek nüfus ve iletişim artmıştır. Fakat ders yılı takvimlerinin hâlâ güncellenmeden geleneksel tarım toplumu yaşam biçimine göre yapıldığı söylenebilir bunun ise günümüzün öğrenme ihtiyaçlarını karşılanması mümkün değildir (Davies ve Kerry, 1999; Sharp, 2000). Eğitim kesintisiz olduğu zaman öğrencilerin en iyi şekilde öğrenecekleri bilinen bir gerçektir. Tatil döneminin uzun olması eğitimin ritmini bozar, unutmaya yol açar özellikle özel eğitim ihtiyacı olan çocuklarda bu durum daha fazladır (Cooper, 2003). Uzun yaz tatilleri öğrencilerin unutmaya ve öğrenme kayıpları yaşamasına da neden olmaktadır (Arı, 2005; Kayır ve Özçelik, 2018).

Farklı ülkelerdeki tatil sürelerine bakıldığında Türkiye, İtalya ve İspanya gibi turizm potansiyeli yüksek ülkelerde yaz tatili sürelerinin 10 - 12 hafta, soğuk iklimte sahip Kuzey Avrupa ülkelerinde 4 - 6 hafta ve PISA gibi sınavlarda son yıllarda önemli başarılar imza atan uzak doğu ülkelerinde yıllık okul gününün diğer ülkelere göre daha uzun olduğunu görebiliriz. Günümüzde bilginin yapısının değişmesi, bireyin ve toplumun ihtiyaçlarının farklılaşması ve gelişen teknoloji eğitim sistemindeki tatil dönemlerinin ve sürelerinin ele alınmasını gerekli hale getirmiştir. Türkiye'de ilk defa 2019 - 2020 eğitim öğretim yılında

uygulanacak şekilde yaz tatilini iki hafta kısaltıp Kasım ve Nisan aylarında birer hafta ara tatil uygulamasına gitmiştir.

Çalışmada sınıf öğretmenlerinin dönem içerisinde ilk kez uygulanan ara tatil uygulamasına ilişkin görüşlerini incelemek amaçlanmıştır. İlk defa Kasım ayında uygulanan ara tatilden sonra sınıf öğretmenlerinin görüşleri ele alınmıştır. Dönem içi ara tatil yeni bir uygulama olduğu için uygulamaya ilişkin literatürde herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu açıdan çalışmanın literatürdeki bu boşluğu doldurmaya yönelik ve bu konu ile ilgili yapılacak sonraki çalışmalar için yol gösterici olabileceği düşünülmektedir. Çalışma bir genel araştırma sorusu ve dört alt problem çerçevesinde yürütülmüştür.

Problem Cümlesi:

Sınıf öğretmenlerinin dönem içerisinde ilk kez uygulanan ara tatil uygulamasına ilişkin görüşleri nelerdir?

Alt Problemler:

1-Dönem içerisinde ilk defa uygulanan ara tatil uygulaması sınıf öğretmenlerini nasıl etkilemiştir?

2-Dönem içerisinde ilk defa uygulanan ara tatil uygulaması öğrencileri nasıl etkilemiştir?

3-Dönem içerisinde ilk defa uygulanan ara tatil uygulaması eğitim-öğretim hizmetlerini nasıl etkilemiştir?

4-Dönem içerisinde ilk defa uygulanan ara tatil uygulaması velileri nasıl etkilemiştir?

2-YÖNTEM

2.1-Araştırmanın Deseni

Çalışma nitel araştırma olarak planlanmıştır. Nitel araştırmalar, ele aldığı problemi sorgulayıcı, yorumlayıcı ve doğal ortamdaki biçimini anlamaya yönelik çalışmalardır (Klenke, 2016). Bu nedenle çalışmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır.

2.2-Çalışma Grubu

Bu çalışmada çalışma grubu seçkili örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme tekniği ile belirlenmiştir. Bu yöntemin seçilmesinin nedeni araştırmacılar tarafından belirlenen sorulara yeterli vakit ayırabilecek öğretmenlerin seçilmiş olmasıdır. Araştırmaya katılacak olan öğretmenlerde gönüllük esası dikkate alınmış ve çalışmaya gönüllü 13 sınıf öğretmeni katılmıştır.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Katılımcılar	Özelliği	f	%
Cinsiyet	Erkek	6	46.15
	Kadın	7	53.85
Kıdem	10-20 yıl	3	23.07
	21-30 yıl	10	76.93
Mezun Olunan Fakülte	Fen Edebiyat	3	23.07
	Eğitim	10	76.93
Mezuniyet Derecesi	Eğitim Enstitüsü	3	23.07
	Lisans	10	76.93
Toplam		13	100

2.3-Verilerin Toplanması

Çalışmada veri toplamak için araştırmacılar tarafından oluşturulan ve dört sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu demografik özellikleri belirlemeye yönelik sorular ve görüşme sorularının yer aldığı iki bölümden oluşmaktadır. Sorular araştırmacılar tarafından kolay, anlaşılır ve açık uçlu olarak hazırlanmıştır. Sorular hazırlandıktan sonra bir alan uzmanı tarafından incelenmiş verilen geri dönüşlere göre son şekli verilmiştir. Veriler öğretmenlerden dönem içi ara tatil uygulamasının ilk yapıldığı 2019 - 2020 eğitim öğretim yılının Kasım ayından bir ay sonra Aralık ayında toplanmıştır. Veriler Akdeniz bölgesindeki bir şehirde görev yapan öğretmenlerden toplanmıştır.

2.4-Verilerin Analizi

Toplanan veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. İçerik analizi metin içerisindeki kavramları ya da sözcükleri tek tek ele almaktan ziyade içeriğin ayrıntılı bir biçimde taranıp kategoriler oluşturmayı gerektirir (Weber, 1990). Analiz sonucunda ortaya çıkan temalara ait öğretmenlere ait görüşler aktarılırken Ö1, Ö2, Ö3... şeklinde kodlar kullanılmıştır.

2.5-Geçerlik Güvenirlik

Araştırmanın iç geçerliliği ortaya koymak istediğimiz olguyu kullanılan yöntem ve ölçme aracının ölçüp ölçmediğidir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). İç geçerliliği sağlamak için ölçme aracı ile ilgili olarak uzman görüşleri alınmıştır. Ayrıca iç geçerliliği sağlamak için araştırmaya katılımda gönüllük esas alınmıştır. Araştırmada güvenilirliği sağlamak için ise katılımcıların cevaplarını yazılı halde kontrol ederek teyit etmeleri sağlanmıştır. Lincoln ve Guba (1985) bu yöntemi katılımcı teyidi olarak adlandırmışlardır. Araştırmanın güvenilirliği için Miles ve Huberman (1994) görüş uyumu formülü kullanılmıştır. Görüş uyumu= Görüş Birliği / Görüş Ayrılığı + Görüş Birliği * 100 formülüne göre katılımcılar arası görüş uyumu, % 90,38 olarak hesaplanmıştır.

3-BULGULAR

Tablo 2. 1.Alt Probleme İlişkin Bulgular

Alt Temalar	f
Olumlu	9
Olumsuz	4
Toplam	13

Tablo 2 incelendiğinde, dönem içerisinde ilk defa uygulanan ara tatil uygulamasının sınıf öğretmenlerini nasıl etkilediği ile ilgili olarak öğretmenler; olumlu görüş (f=9) olumsuz görüş (f=4) bildirmişlerdir.

Olumlu alt teması için öğretmenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

"Öğretmenlerin eğitim öğretime ara verip okulda ve okul dışında yapmış oldukları etkinlikler öğretmenlerin gelişimine ve sosyal etkileşimine katkı sağlamıştır."(Ö1)

"Olumlu etkiledi diyebilirim. Zihinsel ve bedensel olarak dinlenme fırsatı bulduk. Ara tatil ayrıca bizler için eksikliklerimizi gidermek ve toparlanmak adına iyi bir süreç olduğunu düşünüyorum."(Ö6)

"Çok olumlu oldu diyebilirim. Bizim için iyi bir mola oldu kesinlikle harika bir uygulama. Öğrencilerden kısa bir süre ayrı kalmamız motivemizi yükseltti. Mesleki çalışmalar, veli ziyaretleri, tarihi mekan ve doğa gezileri yaparak mesai arkadaşlarımızla güzel vakit geçirdik."(Ö8)

"Beni çok olumlu bir şekilde etkiledi. Ara tatildeki seminer çalışması bizler için eksikliklerimizi giderici ve dinlendiriciydi. Sürecin yeni olmasından kaynaklı bazı eksiklikler olabilir fakat zamanla daha doğru ve uygun etkinliklerle verimli olacağını düşünüyorum."(Ö9)

"Bu yıl 1.sınıf okutmaktayım. Dönem içerisindeki ara tatil dönemine kadar vermiş olduğumuz sesler öğrencilerimizin çoğunun okuma mantığını öğrenmesini sağladı. Geriye pekiştirme ve hızlanma kalmıştı. Ara tatil döneminde öğrencilerimiz pekişmiş ve hızlanmış olarak geldi. Geri olan öğrencilerimizde diğer arkadaşlarına yetişmiş durumda geldi."(Ö12)

Olumsuz alt teması için öğretmenlerin verdikleri cevaplardan bazıları ise şöyledir:

"Dönem içerisinde uygulanan ara tatil beni olumsuz etkilemiş motivemizi düşürmüştür. Okul ve sınıf kurallarının öğrenilip düzen sağlanmaya başlandığı anda ara tatil beni ve öğrencilerimi olumsuz etkilemiştir. Özellikle 1.sınıf öğrencileri ve öğretmenleri açısından uygun bir tatil değildi. Okula yeni alışan kurallara yeni adapte olan yeni sesler öğrenip birleştirmeye başlayan 1.sınıf çocuklarını toparlamak tatil sonrası zor oldu."(Ö13)

"Yeni uygulamaya başlanan yöntemin pek faydasının olacağını düşünmüyorum. Keşke öğrenciye tatil yerine gezi - gözlem ve yaparak - yaşayarak kazanımları yerle mekanla ilişkilendirecek bir öğretim yapılabilirdi. Öğrenci tatilde öğretmen okulda uygulaması yanlış gibi."(Ö5)

"İlk defa olan dönem içi ara tatil uygulaması beni olumsuz yönde etkilemiştir. Belki 26 yılın sonunda rutini bozmak, belki alışkanlıkları bozmak, belki de tam dönemin en verimli zamanını aralamak. Ancak sanıyorum ki bunların hepsi çok hazırlıksız ve bilinmezlerle hareket etmek beni çok rahatsız etti. Çünkü her şeyin son dakika bilgilendirilmeleriyle uygulanmaya çalışılan seminer çalışmaları da oldukça verimsizdi."(Ö2)

Alt Temalar	f
Olumlu	9
Olumsuz	4
Toplam	13

Tablo 3'e göre, dönem içerisinde ilk defa uygulanan ara tatil uygulamasının öğrencileri nasıl etkilediği ile ilgili olarak öğretmenlerden (f=9)'u olumlu görüş (f=4)'ü olumsuz görüş bildirmişlerdir.

Olumlu alt teması için öğretmenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

"Uzun süreli yapılan aynı çalışmalar çocuklar ve öğretmenlerde bıkkınlık ve monotonluk yaratıyor. Verilen bu ara ile birlikte öğrencinin bir süre okuldan ayrılıp farklı etkinliklere yönlendirilmesi çocuğun evde ve çevrede veli ile birlikte bir şeyler yapması, paylaşması hem çocuk hem de veli için olumlu bir değişiklik yaptı." (Ö1)

"Öğrencilerden dönüşte aldığım cevaplara göre bu durumdan çok memnunar. Aileleriyle daha fazla birlikte olmak çok hoşlarına gitmiş. Dinlenmiş olarak ana tatilden döndüler. Ayrıca öğrencilerde psikolojik olarak bir rahatlama sağlamış." (Ö4)

"Milli Eğitim Bakanlığı'nın yönlendirmesiyle önerilen etkinliklere katılan çocuklar için dönem ortasındaki bu tatil çok iyi ve verimli geçti diye düşünüyorum. Sorumluluk sahibi veli ve çocuklar için tam anlamıyla bir dinlenme süreci oldu ve okula dönüşleri de bir o kadar mutlu ve güzel oldu." (Ö6)

"Öğrenciler için aileleriyle birlikte vakit geçirmekten, onlarla birlikte değişik faaliyetlere katılmaktan çok mutlu olmuşlar. Ayrıca öğrenciler dinlenmiş bir şekilde geldikleri için verim arttı." (Ö7)

"Öğrenciler içinde olumlu bir etki oluşturdu diye düşünüyorum. Tatil sonrası öğrencilerimiz dinlenmiş ve daha hazır hale geldiler. Hiçbir öğrencimde okuldan soğuma belirtileri gözlemlemedim. Çoğunlukla okulu özlediklerini dile getirdiler." (Ö9)

"Ara tatil öğrencileri olumlu etkilemiştir. Ara tatillerinin mutlaka öğrenci için ödevden çok etkinlik yapılarak geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Tatilden dönüşte öğrenciler dinlenme ve eğlenme imkanı buldukları için daha motive olmuş halde geldiler." (Ö12)

Olumsuz alt teması için öğretmenlerin verdikleri cevaplardan bazıları ise şöyledir:

"Şahsi gözlemlerim öğrencilerin dinlenmesi için belki avantaj sağladı diyebiliriz fakat bir o kadar da öğrencilerin eğitim - öğretim psikolojisinden koparak tekrar adaptasyonlarını güçleştirdi. Ara tatil sonrası derslere tekrar motivasyon sağlamada sıkıntılar yaşandı." (Ö2)

"Özellikle 1.sınıf öğrencilerinin tam okula alıştıkları dönemde okuldan soğuttuğunu düşünüyorum. Bazı öğrencilerimizde öğrenilen sesler unutulmuştu. Döndüklerinde daha rahatları fakat sürece motive olmakta zorlandılar." (Ö10)

"El kasları yeni gelişen, yeni sesler öğrenip, yeni heceler ve kelimeler okuyan, sınıfa arkadaşlarına, öğretmenine okula yeni başlayan 1.sınıf öğrencilerini dönem içerisinde uygulanan ara tatil olumsuz etkilemiştir. Tatil dönüşü tekrar annesinden ayrılmak istemeyen, ağlayan, verilen sesleri unutan öğrencilerle karşılaşmış eski düzenin sağlanmasında zorluk çekilmiştir." (Ö13)

Alt Temalar	f
Olumlu	9
Olumsuz	4
Toplam	13

Tablo 4'te görüldüğü gibi dönem içerisinde ilk defa uygulanan ara tatil uygulamasının katılımcılara göre eğitim - öğretim hizmetlerini nasıl etkilediği ile ilgili olarak öğretmenlerden olumlu görüş bildirenlerin sayısı 9 olumsuz görüş bildirenlerin sayısı ise 4 dür.

Olumlu alt teması için öğretmenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

"Eğitim - öğretim hizmetlerinde herhangi bir aksaklığa meydan vermemiştir. Bir hafta aranın sonunda yeniden kaldığımız yerden devam ettik. Herhangi bir kopukluk yaşamadık." (Ö2)

"Planlamalar ara tatil doğrultusunda yapıldığı için herhangi bir aksaklığa sebep olmadı. Ünitelendirilmiş yıllık planlar çünkü dönem başında bu tatil dikkate alınarak hazırlandı. Çocuklar açısından da daha motive ve dinlenmiş bir şekilde geldikleri için eğitim öğretim hizmetleri sekteye uğramadı."(Ö7)

"Eğitim - öğretim hizmetlerinde bir aksamaya yol açmadı diye düşünüyorum. Hatta öğretmen merkezli yapılan seminer planlaması öğretmenlerin motivasyonunu, kurum iklimini olumlu etkiledi. Verimli ve etkili bir sürece dönüştü. Bazen yorgunluk verdi ama tatlı yorgunluklardı."(Ö12)

Olumsuz alt teması için öğretmenlerin verdikleri cevaplardan bazıları ise şöyledir:

"Olumlu etkilediğini düşünmüyorum. Bu verilen dönem içi ara tatil diğer okullarla ve öğretmenlerle çakışan (gezi, gözlem vb.) etkinliklerin izdihama ve strese sebep olduğunu düşünüyorum."(Ö2)

"Bence herkes tatil moduna girdiği için eğitim - öğretim hizmetleri azda olsa aksayabiliyor. Bu ara tatilin çok iyi organize edilmesi ve birimlerin görevleri daha net belirlenmelidir."(Ö10)

"Tatil dönüşü sene başındaki yaşanan uyum sıkıntısı yaşandığı için eğitim - öğretim hizmeti yavaşlayıp sıkıntılı olmuştur." (Ö13)

Tablo 5. 4.Alt Probleme İlişkin Bulgular

Alt Temalar	f
Olumlu	5
Olumsuz	8
Toplam	13

Tablo 5'te görüldüğü üzere dönem içerisinde ilk defa uygulanan ara tatil uygulamasının öğretmenlere göre velileri nasıl etkilediği ile ilgili olumlu görüş bildirenlerin sayısı (f=5) olumsuz görüş bildirenlerin sayısı ise (f=8) dir.

Olumlu alt teması için öğretmenlerin verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

"Birçok velim tatile olumlu bakmıştır. Çocukların öğrendiklerini ihtimali durumu bazı velileri kaygılandırmasına rağmen genel kanı olumluydu. Özellikle eksikliği olan öğrencilerimizin yönlendirmemiz doğrultusunda tamamlama şansı buldular." (Ö4)

"Çok güzel dönütler aldığımız veliler oldu. Çocukları ile doya doya eğlenen, zaman geçiren ve gerçek anlamı ile tatil süreci yaşayan ve yaşatan velilerimizde oldu. Zaten eğitim - öğretim çarkının dönebilmemesi bu tarz velilerin desteği ile daha mümkün hale geliyor"(Ö6)

"Velilerde çocuklarıyla birlikte böyle bir tatil geçirdiklerinden mutlular. Onlarla birlikte farklı etkinlikler yaptıklarını söylediler. Okul zamanlarında vakit bulamayıp yapamadıkları müze ve kütüphane gibi yerlere gidebildiklerini söylediler." (Ö8)

Olumsuz alt teması için öğretmenlerin verdikleri cevaplardan bazıları ise şöyledir:

"Veliler açısından şahsıma olumlu dönütler gelmedi. Tam tersi tatilin onların normal düzenlerini bozduğu yönünde geri bildirimler aldım. Ayrıca öğretmen velilerimin, kendi çocukları açısından dezavantaj yarattığını ve çocuklarına zaman ayıramamaktan yakındıklarına şahit oldum."(Ö2)

"Velilerimizin çoğu çalışan anne babalar olduğu için olumsuz baktıklarını düşünüyorum. Bu tatil süresince çocuğunu işyerine götürmek zorunda kalan veya zorunlu olarak yıllık izin almak zorunda kalan velilerimiz oldu."(Ö11)

" Veliler için yoğun geçen bir ara tatil dönemi oldu. Özellikle çalışan annelerin bakıcı ya da bırakacak yer konusunda çocukları için sıkıntılar yaşadılar. Çalışmayan veliler ise tatil süreci pek istendik bir durum değildir. Çocuklarının durmadan tatil döneminde isteklerinin karşılama zorunluluğu onları bayağı sıkıntıya sokmuştur." (Ö12)

"Bir haftalık ara tatil velilere fazladan evde çocuklarına bir hafta bakmak zorunda kalmalarına neden oldu. Çünkü okula göndermek velilere serbest zaman yaratıyor. Çocuklar okuma yapmak istemedikleri ve tatil bitiminde tekrar annelerinden ayrılmak istemedikleri için bu tatilde velilerde sıkıntılı bir süreç olarak geçti daha çok"(Ö13)

4- TARTIŞMA

Araştırmada cevap aranan ilk soru dönem içi ara tatil uygulamasının sınıf öğretmenleri nasıl etkilediğidir. Uygulamanın öğretmenleri olumlu yönde etkilediği söylenebilir. Öğretmenlerin çoğunluğu bu arada eksiklerini giderme fırsatı buldukları, düzenlenen seminerlerle sosyalleşme imkanı sağladıkları, tatil

nedeniyle fiziksel ve bedensel olarak dinlendikleri ve daha motive olarak döneme kaldıkları yerden devam ettiklerini belirterek olumlu görüşler belirtmişlerdir. Uygulama ile ilgili olarak öğretmenlerin olumsuz olarak etkilendikleri noktalar ise sınıf kurallarının benimsenerek sağlanan düzenin öğrenciler tarafından unutulduğu ve yılların vermiş olduğu rutinin dışına çıkmak şeklinde belirtmişlerdir. Prensky (2001) öğrencileri yeni dijital dünyanın yerlileri, öğretmenleri göçmenleri olarak ifade etmiştir. Günün değişen şartlarına ve yeniliklerine uyum sağlamak herkes için olduğu gibi öğretmenler içinde bir zorunluluktur. Bunu sağlamanın yolu yaşam boyu öğrenmeden geçmektedir. Değişimi yakalamaya çalışan öğretmenlerin tatili bir boşluk olarak değil eksikliklerini tamamlama ve daha iyi motive olabilmek için bir fırsat olarak görmektedirler.

Sınıf öğretmenleri öğrencilerin dönem içi ara tatilden çoğunlukla olumlu yönde etkilendiklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlere göre öğrencileri monotonluktan kurtarıp farklı etkinlikler yapmalarını sağladığı, aileleri ile daha fazla vakit geçirme, verilen kısa ara ile okulu daha fazla özleyerek gelme ve dinlenme şansı sağladığı için tatil olumlu bir uygulama olmuştur. Ara tatil özellikle ilkökul öğrencileri daha küçük yaş grubunda oldukları, akademik sınavlara hazırlanma, özel ders veya etüt alma gibi durumları olmaması nedeniyle aileleri ile daha fazla vakit geçirme, onlarla etkinlikler yapma, gezme, oynama, eğlenme ve dinlenme gibi imkanlar sağladığı için olumlu etkilemiştir denilebilir. Öğrenciler için olumsuz noktası ise öğrencilerde kopmalara neden olduğu ve bu yüzden derse karşı adaptasyon sağlanmada zorlandıkları öğretmenler tarafından vurgulanmıştır. Özellikle 1.sınıf öğrencilerinin unutmama, annesinden ayrılmak istememe, arkadaşlarına ve öğretmene tekrardan uyum sağlama gibi problemler yaşadıkları vurgulanmıştır. Literatürde yapılan bazı çalışmalarda bu bulguları destekler niteliktedir (Kerry ve Davies, 1998; Şahin, 2004; Arı, 2005; Kayır ve Özçelik, 2018). Bu çalışmalarda öğrenme kayıpları ve motivasyon bozulması üç aylık uzun yaz tatili dönemlerinde karşımıza çıktığı vurgulanmasına rağmen 6 - 10 yaş grubunda olan ilkökul öğrencileri özellikle 1.sınıf öğrencileri için daha kısa tatil dönemlerinde de ortaya çıkabileceği söylenebilir.

Araştırmanın üçüncü alt probleminde katılımcılara göre ara tatil uygulamasının eğitim - öğretim hizmetlerini nasıl etkilediği ele alınmış uygulamanın eğitim - öğretim hizmetlerinde herhangi bir aksaklık oluşturmadığı tespit edilmiştir. Öğretmenler planlamaların ve ünitelendirilmiş yıllık planların önceden bu bir haftalık ara tatil süreci dikkate alınarak yapıldığı için herhangi bir aksaklığa neden olmadığını, sürecin daha iyi organize edilmesi gerektiğini ve tatil havasından çıkamayan öğrencilerin adaptasyonu sağlanırken sürecin yavaşladığını ifade etmişlerdir. Gelişen teknolojiyle birlikte günümüz toplumu artık daha spesifik ve belli bir alanda uzmanlaşmış bilgi ve beceriye sahip bireylere gereksinim duyduğu için üç ay gibi uzun yaz tatili olan akademik takvimi sorgular hale getirmiştir (Arı, 2004). Özellikle de bilginin yapısının ve günün şartlarının baş döndürücü bir şekilde hızlı değişmesi bu değişime uyum sağlamaya çalışan öğrenciler için uzun süreli ders dönemleri onların motivasyonunu olumsuz yönde etkileyebilir. Milli Eğitim Bakanlığı da dönem içinde ara tatil uygulaması kararını 2018 - 2019 eğitim- öğretim yılı bitmeden hangi aylarda ve ne kadar süre olacağını belirlemesi ünitelendirilmiş yıllık planların ve ders planlarının dönem başında öğretmenler tarafından rahatça hazırlanmasını sağlamıştır.

Uygulamanın velilerini nasıl etkilediği çalışmada cevap aranan bir başka soru olmuştur. Sınıf öğretmenleri genellikle velilerin uygulamadan memnun olmadıklarına dair görüşler belirtmişlerdir. Uygulama hakkında olumlu görüş belirtenler çocukları ile daha çok vakit ve nitelikli beraberlik geçirip farklı etkinlikler yapma şansı bulduğunu ifade etmişlerdir. Eker de(2016) yaptığı çalışmada tatilin anne-babaların öğrenmeleri ve çocuklarıyla daha fazla vakit geçirebilmeleri için bir şans olduğunu bu sürede öğrenciler öğretime ara verirken anne-babalar hayatı çocukları üzerinden öğrenmeye devam ettiklerini belirtmiştir. Katılımcılar velilerin çoğunlukla uygulamadan memnun olmadıklarını ifade etmişlerdir. Çalışan ve çocuklarını bırakabilecekleri bir yeri olmayan anne babalar bu süreçte zorunlu yıllık izin, geçici süre bakıcı bulma veya çocukları iş yerine götürme gibi sıkıntılar yaşamışlardır.

5-SONUÇ VE ÖNERİLER

Tatil eğitime ara verildiği için öğrenciler tarafından ipe çekilen ve istenen bir durumdur. Türkiye’de tatil birinci ve ikinci dönem arasındaki on beş tatil olarak adlandırılan iki haftalık ara tatil ve üç aylık yaz tatili şeklinde uygulanırken 2019 - 2020 eğitim - öğretim yılı birlikte yaz tatilinden iki hafta kısaltılarak her iki dönemde birer haftalık ara tatil uygulamasına gidilmiştir. Bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin ilk defa uygulanan dönem içi ara tatil hakkındaki görüşleri, araştırmacılar tarafından hazırlanan ve dört sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanıp içerik analizi ile çözümlenerek incelenmiştir.

Sonuç olarak, ilk defa uygulanan bir haftalık dönem içi ara tatil uygulaması sınıf öğretmenlerini eksikliklerini tamamlama ve motivasyonlarını sağlama ilkökul öğrencilerini ise dinlenme ve aileleri ile daha fazla vakit geçirmelerini sağlayarak olumlu yönde etkilemiştir. Eğitim - öğretim hizmetlerinde önceden

planlaması yapıldığı için herhangi bir aksaklığa neden olmamıştır. Sınıf öğretmenlerine göre velilerin çoğunlukla çalışan anne - babalar olması nedeniyle uygulamadan olumsuz etkilendikleri söylenebilir. Bu bulgulardan hareketle şu öneriler geliştirilebilir;

- 1- Ara tatilde öğretmenlere yönelik düzenlenen seminerlerin öğretmenlerin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmesi daha verimli hale getirilebilir.
- 2- Bu çalışma sınıf öğretmenleri ile yürütülmüştür. Ortaokul ve Liselerde görev yapan branş öğretmenleri ile yürütülebilecek farklı çalışmalar yapılabilir.
- 3- Okul idarecileri ile bu çalışmadaki değişkenler veya farklı değişkenler kullanılarak yeni çalışmalar yapılabilir.
- 4- Eğitimin paydaşlarından olan velilerinde ara tatil uygulaması ile ilgili olarak görüşlerinin alındığı çalışmalar yapılabilir.
- 5- Çalışmada öğretmenler öğrenciler açısından özellikle 1.sınıf öğrencilerinin unutmama ve okula adaptasyon konusunda olumsuz etkilendiğini belirtmişlerdir. Sadece 1.sınıf öğrencilerine yönelik 5 iş günü yerine 2 iş günü tatil gibi farklı uygulamalar yapılması ele alınabilir.

KAYNAKÇA

- Arı, A. (2004). Yaz tatili öğrenme kaybı konusunda öğretmen görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 163, 91-103.
- Arı, A. (2005). *İlköğretim okulu öğrencilerinin yaz tatilindeki öğrenme kayıpları*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Başaran, İ.E. (1994). *Eğitime giriş*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Burton, E. M. (2007). *Extended school day. the principals' partnership*. <http://www.principalspartnership.com/extendedschoolday.pdf>
- Cooper, H. (2003). *Summer learning loss: the problem and some solutions*. ERIC Digest, <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED475391.pdf> (Erişim: 03.03.2020).
- Davies, B. & Kerry, T. (1999). Improving student learning through calendar change. *School Leadership & Management*, 19 (3), 359-371.
- Eker, E. (2016). Tatil: anne-baba eğitimi, *Aydın Toplum ve İnsan Dergisi*, 2(2), 47 - 53.
- Fidan, N. (1997). *Okulda öğrenme ve öğretme*. Alkım Yayınevi: İstanbul.
- Kayır, G. & Özçelik, F. U. (2018). İngilizce dersindeki yaz tatili öğrenme kayıplarına ilişkin öğretmen görüşleri. *Turkish Journal of Primary Education*, 3(1), 33 - 45.
- Kerry, T., & Davies, B. (1998). Summer learning loss: The evidence and a possible solution. *Support for Learning*, 13(3), 118-122.
- Klenke, K. (2016). *Qualitative research in the study of leadership*. Emerald Group Publishing Limited.
- Lincoln, Y. ve Guba, E. (1985). *Naturalistic inquiry*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Miles, M. B. & Huberman, A.M. (1994). *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook*. (2. Baskı), Calif. : SAGE Publications.
- Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. *The Horizon*, 9(5), 1-6.
- Sharp, C. (2000). *The learning benefits of restructuring the school year: what is the evidence?*. London: Paper Prepared for the ATL Conference for London Members: National Foundation For Educational Research.
- Şahin, A. (2004). *İlköğretimde tatil sonrası öğrenme kayıpları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Tezcan, M. (1977). Tatil ve boş zamanların değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 53 - 55.
- Türk Dil Kurumu (TDK) (2020). *Tatil*. <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim: 02.03.2020)
- Weber, R. P. (1990). *Basic content analysis*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.